

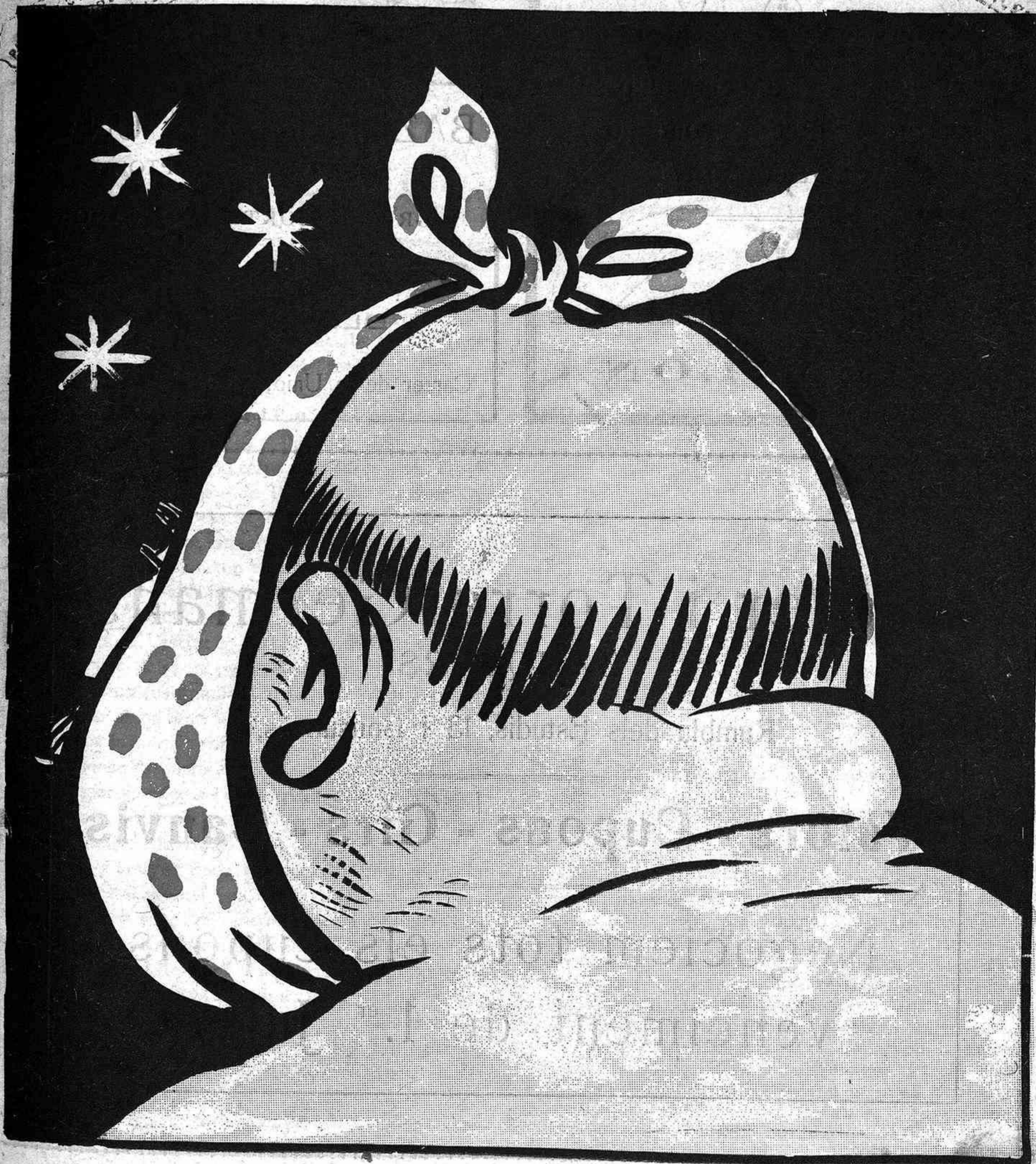
Barcelona 13 de Juliol de 1923

L'esquella de la Torratxa

Any XLVI Número 2314 15 cèntims — Atrassats, 30

PERTENECE A LA BIBLIOTECA DE L'ATENEU DE BARCELONA

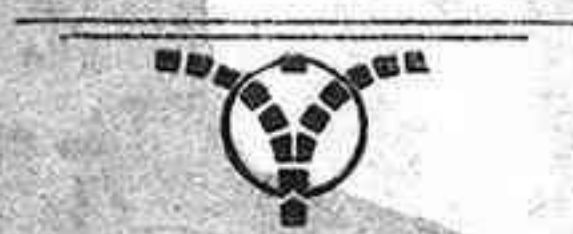
Ja saben qui és aquest?

XOCOLATES DE CAN CAPELLA

ANTIGA CASA FUNDADA EN 1700

Demaneu-los en els millors
i més acreditats colmadors
de Barcelona

PLA DE LA BOQUERIA, 2
BARCELONA

Acaba de sortir el catàleg

ESPORTS - SANROMA

Demaneu-lo avui mateix S'envia gratis

A. SANROMA - Balmes, 62 - BARCELONA

(Si desitja s'enviï certificat, enviï 30 cèntims en segells)

—Ja li tinc dit: no compti amb mi, si
a l'habitació no hi té làmpara

VULCAN 1/2 WATT

La trobarà a la
Rambla de les Flors, 26 (Botiga)

BAZAR DE LA UNIÓ

OBJECTES D'ESCRITORI

GRAN ASSORTIT DE VANOS

GRAN NOVETAT

BLOCKS NOTES

Carrer de la Unió, 3.—BARCELONA

Soler i Torra Germans

BANQUERS

Rambla dels Estudis, 13 i Bonsuccès, 1

Valors - Cupons - Girs - Canvis

Negociem tots els cupons
venciment de 1.er Juliol

us s'apreu dui es adressa?

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Llibreria Espanyola, Rambla del Mig 20
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona:
Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5

L'ESTIU INQUIET

senyor Pere i el senyor Pau ja són a Caldetes i a Viladrau i a Olot i a Puigcerdà, a totes les costes i a totes les muntanyes, amb sabates blanques, camisa oberta i pantalons de franel·la o de «fresco». Quan s'ha trobat davant de la mar o del bosc, ha sospirat satisfet:

—A l'últim estem tranquils lluny de Barcelona.

El senyor Pere i el senyor Pau s'enganyen perquè així com hem descobert que l'ombra dels Pirineus arriba fins a Barcelona, l'estiu de Barcelona, arriba fins a l'estiu de Caldetes o de Puigcerdà. La vaga els perseguirà com un fantasma i els hi projectarà en el cor el corcò del negoci entrebancat i de la fàbrica o del magatzem en crisi. Com el marit burjat per la possible infidelitat de la dona, viu en permanent neguit, l'estiuejant barceloní, no pot fruit sossegadament de les dolçors de l'estiueig per la infidelitat de Barcelona. Senyor, senyor, perquè no tindran els obrers aquella cristiana resignació d'antany? Per què no voldran guanyar el pa amb la suor del seu front, rebutjant totes les insanes teories i totes les temptacions, acceptant sense discussió el tutelatge patronal? I per què ha d'ésser sempre a l'estiu quan arriben els trasbalsos socials, si l'estiu està fet per al repòs i el mandros espectacle de la vida?

I és que el senyor Pere i el senyor Pau, voldrien que res passés al món, i que fos veritat això de que a l'estiu mai passa res. Però és precisament a l'estiu que succeeixen totes les coses. En els nostres records hi ha la vaga general de 1902 i fou a començaments de juliol, com fou pel juliol la primera vaga general que hi hagué a Barcelona en 1854. La crema dels convents se realitzà per Sant Jaume en 1835, i per Sant Jaume, també, començà la setmana tràgica de 1909. I per l'agost, esclatà la vaga revolucionària de 1917. I les grans vagues de 1919, foren també estiuenques. Ara, en ple estiu, tornem a ésser en plena vaga. ¿I no es-

tan per ventura, presidides totes les revolucions i bullangues pel 14 de juliol, per la presa de la Bastilla?

No's tracta de coincidències, sinó del compliment d'una llei natural. Aquesta vaga de dos mesos no hauria estat possible a l'hivern. El fred refreda les sangs, empeny cap el foc o el llit, exigeix nutrició i demana roba. La calor treu roba i gana, dona mandra i encén les sangs. Com més sol, més bilis exaltada, més bullangues i més llençar-se al carrer. Per això els països de més sol són els més revolucionaris, i els més tranquils els de més fred, malgrat Rússia. A Noruega, mai n'hi hauran de revolucions, però al Paraguai, en tindran sempre.

Per això el senyor Pere i el senyor Pau, per molt que fugin de Barcelona no's lliuraran de la intranquil·litat, perquè a Barcelona sempre hi haurà agitació estival. El nostre sol en té la culpa. No el Sindicat, ni la Patronal, ni l'horari del port, ni els salaris, sinó el sol, car així com la virtut és una qüestió de temperament, les revolucions i les vagues llargues, es veu que són una qüestió de temperatura.

PARADOX

L'humilitat dels grans

He vist molts candorosos com un nen, i cada dia es veuen ignorants que's creuen ésser l'arbre central del món.

Ai! Tots ens considerem centre de l'univers. Es la il·lusió comú. L'escombriaire mateix no pot viure sense ella. Aquesta il·lusió li arriba dels ulls, quines mirades arrodoneixen al seu voltant el trespol celestial, posant-lo en el mateix centre del cel i de la terra. La humanitat, poc corrent entre els doctes, ho és molt menys entre els ignorants.

Com més penso en la vida humana, més crec amb la necessitat de que tingui per testimoni i jutges la ironia i la pietat. La primera, somrient, ens fa amable la vida; l'altra, plorant, ens la presenta sagrada. La ironia que invoco no és crudel; no es burla ni de l'amor ni de la bellesa. És dolça i benefactora. El seu riure suavitza la ràbia i és ella la que'ns ensenya a burlar-nos dels mals i dels imbècils. Segurament que sense la ironia tindriem la debilitat d'odiar-los.

ANATOLE FRANCE

Terratrèmols

A Tartari li va mancar sofrir un terratrèmol. Va veure i va caçar feres. Va anar a colonitzar una illa. Va pujar als cims dels Alps i va patir la fúria de les neus eternes. Però un terratrèmol, no.

Tarascó-Barcelona, tampoc. Hem patit barricades, municipis, incendis, bombes, jocs florals, atemptats, esqueles i vagues, però terratrèmols no. Bé és veritat que *La Veu*, amb una manca de patriotisme que segurament li serà retreta per *La Publicitat*, diu que el terreny de Barcelona no és gaire sísmic. Ho sigui o no ho sigui, la terra ha tremolat, i Tartari que encara no havia presenciat cap terratrèmol, ha vist balancejar-se les llànties, ha escoltat el petament de portes i el dringueig dels vidres i de la pisa, i un soroll sord i fondo... Però no n'hi havia prou. Això ho podia fer un autobús. Mancava la prova plena, i un tarasconès barceloní digué:

—Mireu si en va ésser de fort, que el meu llit que és de ferro i amb petites rodes, va començar a córrer pel pis!

Le dernier cri

Continuen els atracaments, que són els terratrèmols dels portamonedes, però els atracadors ja no s'acontenten amb imposar un transitori vot de pobresa a les víctimes, sinó que, quan se senten defraudats, torturen als atracats.

No's cregui que això sigui una obcecació. L'atracador és conscient, i no deixa res a l'etzar. Té els seus usatges que imposa i que, per avançat, proclama. No fa gaires dies que en una redacció se va rebre una carta, firmada!, en la qual se deia, paraula més, paraula menys:

«Hem observat que la gent ha decidit portar pocs diners a sobre, i com que això ens perjudica molt, ho fem present per a que reculli la nostra queixa, i advertixi des del seu diari que portin més diners, perquè anant buits de butxaca ens sentim burlats, veient-nos obligats a clavà'ls-hi llenya.

»Com que això és molt desagradable per a ells i per a nosaltres, dongui publicitat a la nostra queixa, i així, per poques pessetes més, ells s'estalviaran una pallissa i nosaltres el donar-la. I com que això no és una broma, firmo...»

Els atracadors no volen calderilla, i com que no tenen preferències, al ric el roben i al pobre li peguen. Per a ells no hi ha lluita de classes.

Argelagues

De festejà i de ballar
tothom se'n pot desvesar.

Si et cases amb la pubilla
sempre aniràs curt d'ermilla.

Honesta i treballadora
deu ésser tota senyora.

Pels sotracos del matrimoni
hi han les sogres, no el dimoni.

Qui vol ésser bon marit
ha d'anar dejorn al llit.

Si vols passar vida bona
no et recordis de cap dona.

Amb muller, sogra i cunyada
la glòria tens ben guanyada.

Si a la sogra fa contenta
té'l casat vida plaenta.

JPLNS

El bon lladre

D'aquests dies de vaga i malestar potser no en quedi res més que aquest deliciós *potín*, rigurosament autèntic. Aquest *potín* no deixa d'ésser una variant de qualsevol fet de *Jose Maria el Tempranillo*,

«el que a los ricos robaba
y a los pobres socorría».

Hi ha, però, la diferència que Andalusia és un poble trist i Catalunya un poble de lo més alegre del món.

I aquí va el *potín*:

Qualsevol hora del dia o de la nit. Qualsevol carrer de Barcelona. A un jovenet que passa tranquil·lament—això de tranquil·lament és un dir—li surten quatre males pintes que, pistola en mà, li demanen els diners.

—No en porto!—diu l'atrakat més mort que viu.

—Això ho diuen tots!—s'exclamen els atracadors. I el registren. I no li troben res. Fins que un d'ells, el que sembla el quefe de la partida, diu a l'atrakat amb gest de desdeny:

—No us en doneu vergonya d'anar així pel món?

Teniu, aquí va un duro. Així, si us tornen a atracar no fareu cap paper ridícul.

La Primavera i la bullida de les sangs

Un amic nostre ens deia:

—Jo sóc més revolucionari que ningú. M'agrada ésser revolucionari com m'agraden els toros: perquè sí. Però lo que no m'agrada és que aquí les revolucions—les revolucions menors d'edat i amb comptagotes—se facin sempre a l'estiu. La crema dels convents del 1835, a l'estiu. La crema dels convents de 1909, a l'estiu; la setmana còmica del 1917, a l'estiu; la vaga de la pudor de 1923, a l'estiu també. I això, la veritat, no em sembla bé, com no em semblaria bé fer pessebre i menjar gall per Sant Joan. L'estiu no és l'època més apropiada per a fer revolucions. Fa calor, fa un sol terrible, se sua, se sent la necessitat de beure horxata valenciana... I amb horxata valenciana, amb

sol, amb calor i amb suor, no es poden fer revolucions. Sobre tot amb horxata valenciana. La dinamita, la pólvora, l'incendi... tot això a l'hivern! Però a l'estiu? A l'estiu fer revolucions és una rifada! Per això totes acaben malament.

Moxaines

Si vols que una dona t'estimi fes l'indiferent, car si li dius que't mors per ella, podria avorrir-te.

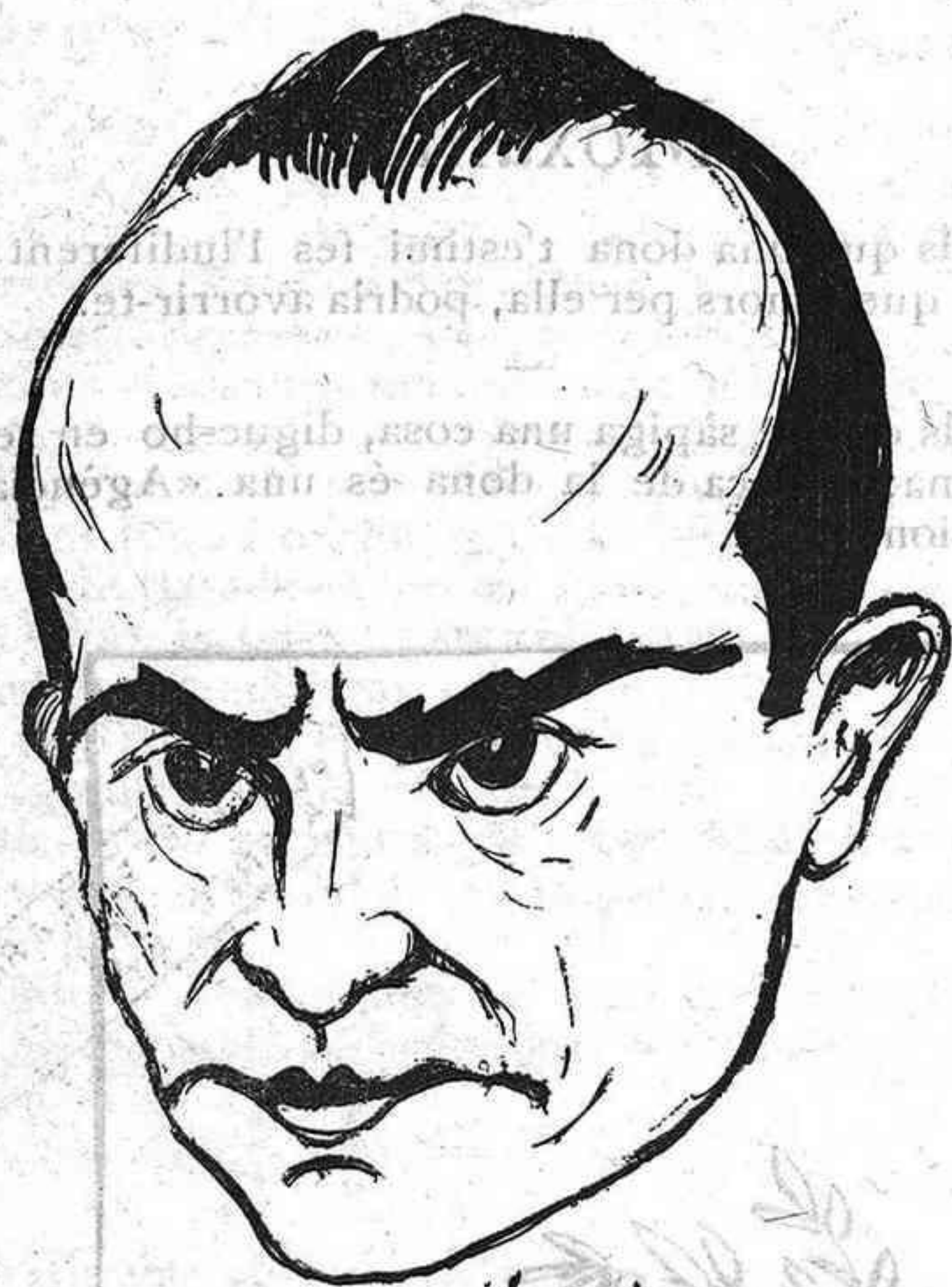
Si vols que se sàpiga una cosa, digue-ho en secret a una dona; la boca de la dona és una «Agència de informacions».

La coloma de la pau guellant de Barcelona

::: GLOSSARI :::

Des de Itàlia

1123

EN MUSOLINI

Crec que haurà succèit poques vegades en l'història dels nostres temps que s'hagi parlat tant d'un home polític, com es parla avui d'En Musolini. Anys a venir, d'aquests anys s'en dirà època Musolínica.

No es pot fullejar cap periòdic que el seu nom no hi sia reproduït de dues a tres centes voltes. No s'obra cap il·lustració que no se'l vegi discursejant, descobrint làpides, inaugurant monuments, o posant primeres pedres. Musolini per aquí, Musolini per allà, el seu nom és ja com un vent que va entrant per totes les orelles.

La seva activitat és tan gran, que no s'aconhorta pas de les vuit hores de treball, ni de les dotze, ni de les catorze. Es un home desfici, un home neguit: uns nervis que tenen corda per vint-i-quatre i pico d'hores. Si veieu passar pels carrers un auto que corre més que els altres, estigueu segurs de que és Ell; si sentiú visques, és que passa Ell. Ell és per tot com un Déu interí o definitiu. Així que veu passar un avió hi puja. Si veu un dirigible li mana que baixi i s'hi enfila, i aquí volo i allí navego, tan aviat és a Normandia, com a Còrcega, com a Roma, com a l'Etna, com al Vesubi. El volcà es pot dir que també és Ell, i arriba a tants llocs diferents i quasi a les mateixes hores, que nosaltres creiem que de Musolinis no n'hi ha un de sol, sinó tot un rengle, que fent de

contrafigura es van distribuïnt per tot Itàlia. Molts el prenen per dictador, però nosaltres no ho creiem, perquè no li queda temps ni de dictar ni de que li dictin, ni d'escriure ni de que li escriguin.

No parlarem del seu retrat, perquè no creiem que hi hagi un llegidor que no n'hagi vist algunes dotzenes, si bé l'home retratat mai és l'home natural. Davant de l'objectiu tothom s'arregla del modo que creu que li escau. Els que duen punys, sel's estiren; els que tenen bigot se l'arreglen; el que du anells ensenya la mà; el que és filòsof abaixa el cap perquè es vegi bé que el front li pesa. Així com si és una ballarina, ensenya les eines de treball, que són els peus i les pantorrilles.

En Musolini, naturalment, com a home transcendental, així que veu una màquina de fotografiar al seu davant, arruga les celles, estreny els llavis, mira fixo amb l'energia que correspon an el seu càrrec, fins a fer-se un cap cantallut que faci feresa an els que se'l miren. De tantes centes fotografies que havem vist d'ell, no n'havem vist ni una que tingui una ombra de somriure. O bé no en sap o somriu per dintre quan està sol o quan es descuida. La seva missió és tan seriosa que una rialla fotografiada el podria comprometre i fer-li perdre part del prestigi que ha de tenir un director de pobles, perquè ja se sap que un dictador com més fa cara de pocs amics més ne té, i si no els té, fan com si ho fossin i diga-li hache.

Sia com vulga aquesta Itàlia, que per castiza i discutidora tant se sembla a casa nostra, mercès als posats d'En Musolini, està motxa i disciplinada, perquè an el món, des de Juli César a Napoleó, o a Garibaldi, tot home de gran categoria ha dut un seguici de odis però ha dut un rossec de gran respecte.

Ara un pensa: I si tot volant, amb areoplà o dirigible un dia es rompés una ala, qui portaria la brúixula?

No som cap Comtesa Aurèlia per a poguer predir aquestes coses.

XARAU

—Ja hi som?

—Home, no encara.

—Però hi serem.

—Tots els símptomes semblen indicar-ho. Tancar els espectacles, la veritat, no em sembla gens a to amb la serenitat que sempre ha tingut Barcelona.

—Tot vé que s'acaba Demés, quan els negocis ...

—Deixi's de negocis Vostè va ésser al «Goya» dilluns? No? Doncs és llàstima. Feia bo de veure. El benefici de la senyora Pepeta Díaz de Artigas, fou un veritable aconteixement.

—Es dir que...?

—Les circumstàncies? Se'n pot riure de les circumstàncies quan hi ha coses que valen la pena. L'aspecte del teatre era brillant de debò. Lo millor de Barcelona hi assistí. Flors, regals, aplaudiments...

—Crec que *La Malvaloca*...?

—Interpretada superbament; aquesta és la paraula.

—Ja veu: qualsevol hauria dit que no era temps per a celebrar funcions d'aquesta mena.

—Es temps per a celebrar les funcions que es vulgui mentre aquestes tinguin cara i ulls. Ara mateix al «Tívoli» tinguérem an En Raimond.

—Dissabte passat?

—Sí. Tres o quatre funcions que no ho dupli, foren altres tants èxits. El cèlebre il·lusionista té guanyada justa fama entre el nostre públic.

—Sap on passo moltes estones?

—Al passeig de Gràcia.

—Home!... què vol que hi faci al passeig de Gràcia?

—S'hi poden fer moltes coses. Una d'elles el ridícul. Ralet de cadira, cama a tot drap, castellà de contrabando i apa, anar fent.

—No, home, no. No fan per mi *los crepúsculos veranizgos*.

—Ja ho entenc. Ja sé on va a passar l'estona vostè. Ah pillastre!... També li agraden les interioritats a vostè, oi?

—Què diu ara! Què s'embolica d'interioritats?

—No faci el pagès. Ara rai que hi ha llibertat d'impresma.

—No sé que vol dir.

—Sí, home, la grimègia, la... daixonces.

—Ah, no! S'equivoca. Sàpiga que un servidor l'estona la passa a un lloc divertit, molt divertit, però que no té res de lo que vostè suposa.

—Jo...

—Es al «Bosque» on em pot trobar cada vespre.

—Dongui'm la mà. Li alabo el gust,

—Oi que sí?

—Oi. Vostè és un home que sap per on camina, i on seu, perquè suposo que sempre no s'estarà dret. El «Bosque» avui per avui, sobre tot amb aquesta endimoniada calor, és el millor lloc de Barcelona.

—Veritat que les atraccions...?

—Ni una paraula. No es pot combinar un programa més selecte i més atraient.

—Miri que el *Chimpancé Charlot*...

—Li dic amb tota franquesa que em va agradar.

—I agradarà a tothom.

—De tota manera, del «Bosque» lo més agradós, és el teatre, espaiós, ventilat, amb aquell esplèndid jardí.

—Lo que se'n diu un teatre per a la calor, que és lo definitiu.

—No obstant, vostè no em negarà que al «Barcelona» també se'n riuen força de les circumstàncies.

—Només caldria. Tenint «La Goya».

—Ho tenen tot, amic meu. La gràcia, la simpatia, l'art, la bellesa... ja ho he dit: tot.

—Avui crec que es celebra la *Serata d'honore* de la simpàtica Aurora.

—Que hauria d'ésser una manifestació de tots els amants de l'art.

—Ja ho serà.

—Bé ho espero.

—Vostè, al parlar-me del «Goya» s'ha descuidat...

—Ja ho sé, de la *Troupe Portugalia*. N'hi parlaré la setmana vinent. Totes les impressions que en tinc, és que està força bé.

—Res, que estan de sort en el Teatre del carrer de Ponent.

—I vostè vagi's fixant amb les circumstàncies. Miri; si es porta

COSES D'ESTIU

Les nostres elegàncies imitant al bacallà: remullant se

a cap l'esbojarrat propòsit de deixar-nos sense espectacles, serà ocasió d'explicar-li uns quants fets que demostren que la lluita no ha de volguer dir tan sols *muerte* i *exterminio*, sinó que cal que sapiguem compaginar els moments feréstecs d'una lluita brutal amb la rialleta de la despreocupació respectuosa i elegant i fins amb la riallada grossa i ampla de l'esbarjo.

Paraules "mayores"

Dues úniques llanternes aclarien l'escena.

L'adversari ha pujat sobre el seu cavall de batalla per a pendre els seus arguments pels cabells.

S'ha suïcidat a mitges.

Des del moment que el difunt ha fet el seu testament, indica que ja prevèia que tenia de morir.

Es sord com un mal pagador.

Aquesta causa s'ha ennegrit amb molta tinta.

La Companyia de tramvies ha fet autopsiar el cavall atropellat per veure si l'havien mort.

La bona fe del meu marit prové de la seva afició al mam.

En aquesta enquesta hi han cinc o sis testimonis que s'haurien de suprimir.

Quan una dona casada és partera d'un noi que ha sigut declarat fruit d'un adulteri, vol dir que ella resulta culpable d'adulteri.

No hi ha manera de fer comprendre que el jutjament *parla* així per un error de *pluma*.

Com a últim recurs va casar-se amb una dona que ja tenia *tres fills pòstums*.

Coses del "Liceyu"

La setmana passada parlàvem del «Liceyu», i aquesta setmana en tornem a parlar. Hi tenim una mania, hi tenim una mania an aquella «peixera» on tots els peixos són grossos i s'hi porten l'oli, an aquell palau de la digestió, de la bacaineta, i del «tornem-hi que no ha estat res.»

Ara, en lo que no té mania L'ESQUELLA és en ofendre a ningú, perquè nosaltres som humoristes, i l'humorisme és bondat i no mala intenció. Si per cas s'havia d'ofendre algú era el Comte-Duc d'Oliveres. I an aquest n'hi han dit tantes, poetes, comediògrafs i novel·listes, que ja no vé d'una.

Ara, pels demés, pels d'avui, tot el nostre respecte. Perquè encara que alguna vegada fem broma, la fem a *bones* i a lo senyor.

Comprès?

FUTBOL

Recordo que fa temps vareig veure en una revista anglesa una caricatura molt irapant. Representava una pilota desinada imitant un rostre humà; amb el *pitorro* que li sortia semblava que es fumés una breva i acabava de donar a la pilota una ganyota de barbra satisfacció.

Avui dia aquest somriure el fan quasi tots els reporters, sub-reporters i satèlits d'esports. La calor otorga un breu descans futbolístic ciutadà, però posa en activitat als de fora. El que agafa el tren per a anar a fer una ressenya, penseu que és jove i que és amant de les ballarugues d'envelat de festa major.

Gracia S. C. - Júpiter.—Fet i fet, val més anar al Poble Nou a veure cosses que no pas a posar-se un com nou en els banys d'aigua bruta. Vegérem lo que no volíem veure. Això de que el déu Júpiter es vegi vençut per la deessa Gràcia, no ens va plaure gaire.

No és que sentim la victòria dels graciencs, no, perquè nosaltres sempre admirarem el bon començ d'aquest equip i fem vots perquè vagi pujant.

Sentim la pena dels vençuts, però també sentim la joia dels vencedors.

Europa - Martinenc.—Si no fos que no ho vegérem, fins ens arribaríem a no creure-ho. Això dels set gols és més llarg que una llonganissa de Vich.

Molta gent, moltes sotanes i molt entusiasme.

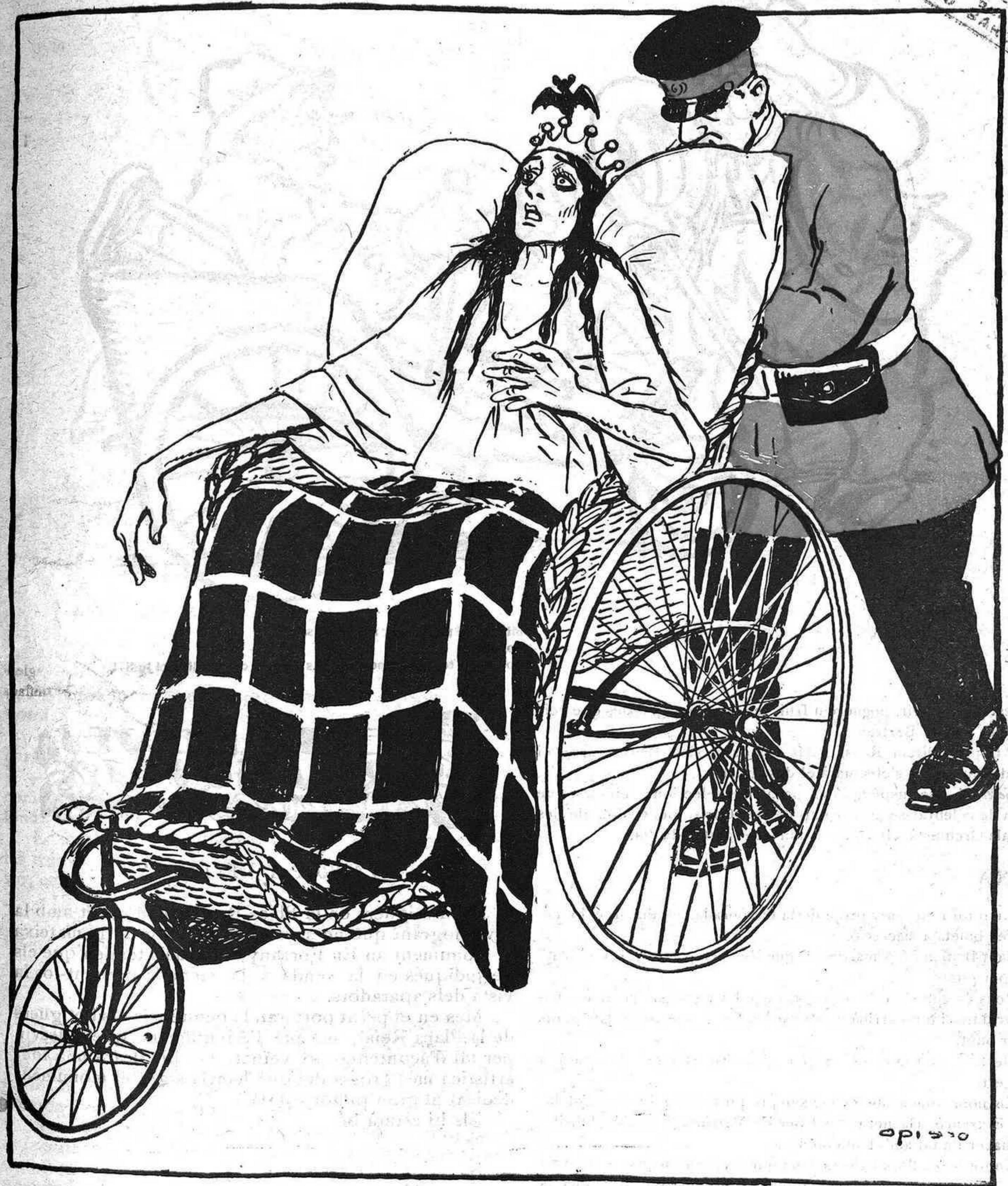
A la primera part els europeus ja s'apuntaren cinc gols; un d'ells fou entrat per la mateixa defensa martinenca.

Totes les dues parts foren favorables al Europa. Molt flux el porter martinenc.

Reus - Tàrraga.—Presenciàrem el partit des de la coromina de Sant Eloi el patró dels metalaris. Mercès a les indicacions de la senyora Antònia de la carretera d'Agramunt que ens senyalà

F. C.

PERTENECE A LA BIBLIOTECA
ATEVED BARCELONA

LA MALALTA CRÓNICA

—Pobreta!... Ja no pot anar ni amb rodes!

DE LA VAGA

aquest punt d'ovir, poguérem fruit les faltes imaginàries que veia l'àrbitre senyor Bertran.

Ara ja no direm Reus, París Londres, sinó Reus, Tàrrrega i Lleida, que és on s'efectuarà el desempat.

Selecció.—Se suspengué el partit de seleccions militars que tenia de celebrar-se en el camp de les Corts, per culpa de les actuals circumstàncies que els fan fer esport cada dia.

BOXA

Amb tot i no ésser propi de la temporada, el dissabte hi hagueren bolets a discreció.

Sant Benjamí fou martre perquè Rey sempre és rei i el guanyà per punts.

Roca és una cosa dura i encara que En Fabregat sigui un boxador duríssim no arribà a estovar En Roca, que vencé per punts o per punt.

Mestres són mestres, i per això En Mestres estomacà a l'Albert.

Els noms que acaben en *ez* sempre porten cua i més a Catalunya El francès Gachet tombat per En Martínez fou molt felicitat per haver lluitat amb tanta noblesa.

No tot foren flors i violes, sinó que també hi hagué Alís i Violes. Violes punyentes, seques i que haurien tenyit de viola la tarota de l'Alís si aquest no hagués tingut l'agilitat d'esquivar les violes silvestres. Aquesta tàctica el teu vencedor.

- Miri que li pot passar alguna cosa!
- Vol dir?
- Volen que tot vagi a peu: fins els coixos, com al dia del Judici!

D'APROP I DE LLUNY

Els botiguers de la Plaça Reial s'han sortit amb la seva, logrant que no s'aixequés al mig de la mateixa el monument an En Fortuny, el qual temien que els perjudiqués en la venda a la menuda prenent-los la vista dels aparadors.

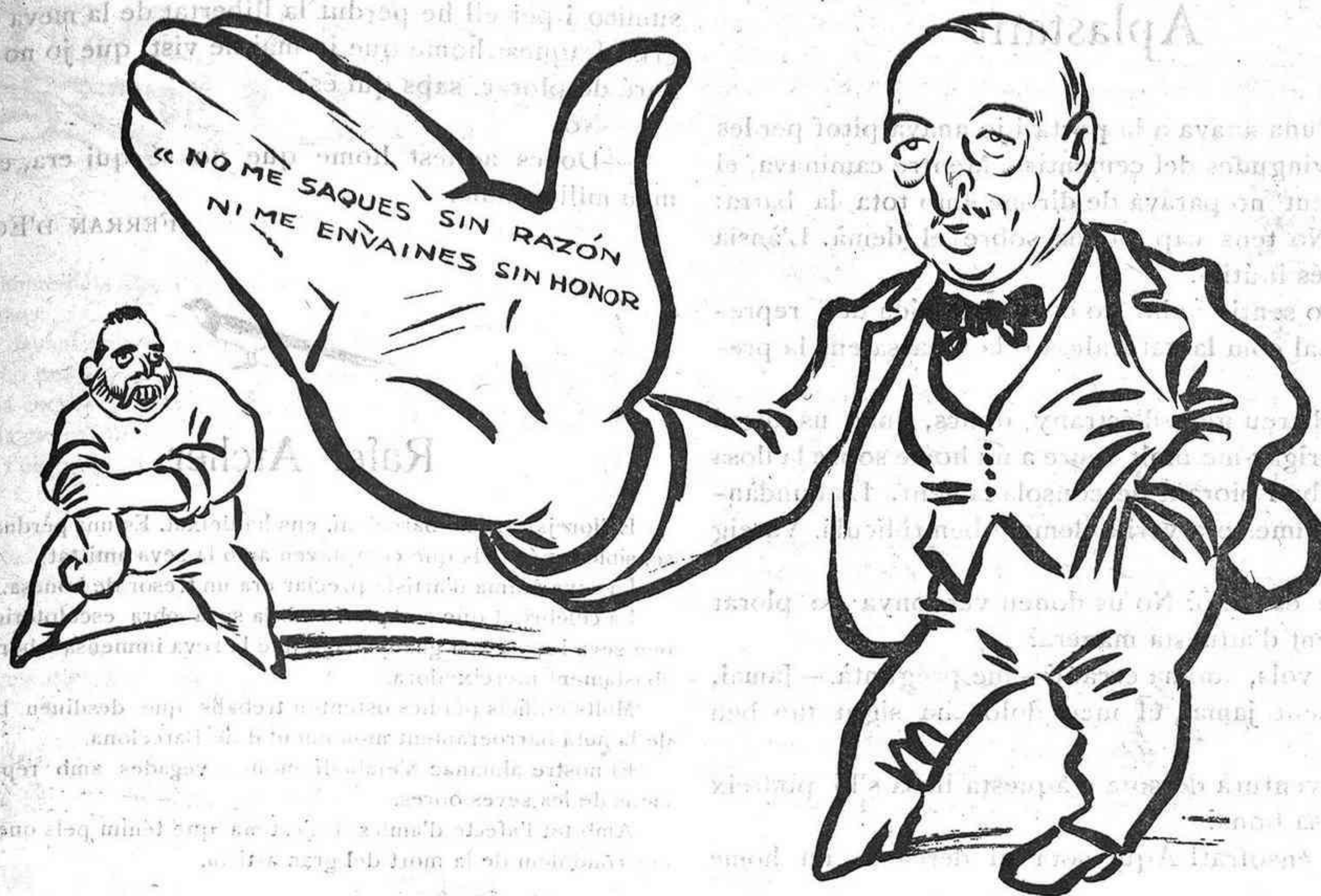
Mes en el pecat portaran la penitència els botiguers de la Plaça Reial, perquè l'Ajuntament que's desviu per tal d'acontentar al veïnat, els hi alçarà una font artística més grossa del que hauria sigut el monument dedicat al gran pintor català.

Els hi estarà bé.

*
**

—I En Fortuny es quedarà sense monument?— pensarà algun admirador desinteressat de l'autor de *La Victoria*.

—No, amic meu; l'Ajuntament que sembla està disposat a afluixar vint-i-cinc mil *peles* a la Comissió Executiva, per tal de treure's an En Ciervo del damunt, sembla també que assenyalarà la Plaça d'Ur-

NOTA PARLAMENTARIA

—Els hi juro que va ésser una mà de bofetades!

quinaona com a lloc d'emplaçament del padró *fortunià*.

—Llavors el monument serà alçat tot seguit?— tornarà a fer l'admirador.

—Calma, calma; el monument a Fortuny no pot començar-se fins que s'adobi l'afer del Banc de Barcelona.

Et fa estrany, no? Doncs la cosa és ben senzilla; les trenta mil *peles* primeres recollides per la Comissió, estan guardades a l'històric Banc de la ciutat.

—Ui, si que va llarg això!

—Tinguéssim un pa que durés tant, ara que els fornors no volen pastar!

*
**

A les «Galerías Dalmau» el pintor *intuitiu* Ignasi Genover hi ha tingut una exposició de paisatges del Baix Empordà, pintats amb massa ingenuïtat, que han fet les delícies dels sindicalistes de la pintura seguidors de l'escola de Lenín-Togores.

A mi em sap greu que l'Ignasi Genover sigui tan *extremista*, perquè mantenint-se en un terme mig podria fer coses de profit. Per més que em sembla que s'arrosarà aviat.

Millor per a ell.

*
**

Aquest any la Comissió Municipal de Cultura no s'atreveix a organitzar una Exposició d'Art Català a

l'estranger com venia fent, perquè no té temps. En canvi organitzarà una Exposició d'Art Oriental a Barcelona, que promet ésser llúida, sobre tot en la part xinesca.

Molt ben pensat. Fa tant de temps que la Comissió de Cultura ens tracta com a xinets, en matèria d'art!

*
**

Sempre hi ha valents.

El pintor Cardona no ha necessitat per a res l'apoi del nostre Municipi per a anar a l'estranger i fer un paper lluit.

A Niça primer, i a París de França després, ha obert una exposició de pintures que li han valgut un reguitzell de bombos de la premsa d'ambdues ciutats, amèn de les més altes visites oficials i de no poques vendes.

*
**

Me'n alegro.

Val més anar sol que mal acompanyat.

A un poblet de la província de Santander diu que s'ha trobat un *Goya*.

En canvi a Barcelona s'està acabant de perdre el bon gust. Què hi farem!

C. ARBÓ

Aplastant

La lluna anava a la posta i jo anava pitof per les avingudes del cementiri. Mentre caminava, el vent no parava de dir-me amb tota la barra: «No tens cap poder sobre el demà. L'ansia pel demà és inútil».

Així ho sentia i així ho escric; la vida deu representar-se tal com la naturalesa o la vinassa ens la presenta.

No trobareu gens d'estrany, doncs, quan us digui que va intrigar-me molt veure a un home sobre la llosa d'una tomba i plorant desconsoladament. L'abundància de llàgrimes era veritablement ben ridícula. Vareig dir-li:

—Còm és això? No us doneu vergonya de plorar públicament d'aquesta manera?

—Què vols, ànima errant?—me preguntà.—Jamai, absolutament jamai, el meu dolor ha sigut tan ben justificat.

—Per ventura dessota d'aquesta llosa s'hi podreix alguna cosa bona?

—No, ensofrat! Aquí sota hi descansa un home

que jo no he conegut mai, però per ell ja fa temps que sumico i per ell he perdut la llibertat de la meva alegria. I aquest home que jo mai he vist, que jo no deixaré de plorar, saps qui és?

—No.

—Doncs aquest home que no sé qui era, era el meu millor amic.

FERRAN D'EGARA

Rafel Atcher

El llorejat artista barceloní, ens ha deixat. Es una pèrdua molt sensible i més pels que comptaven amb la seva amistat.

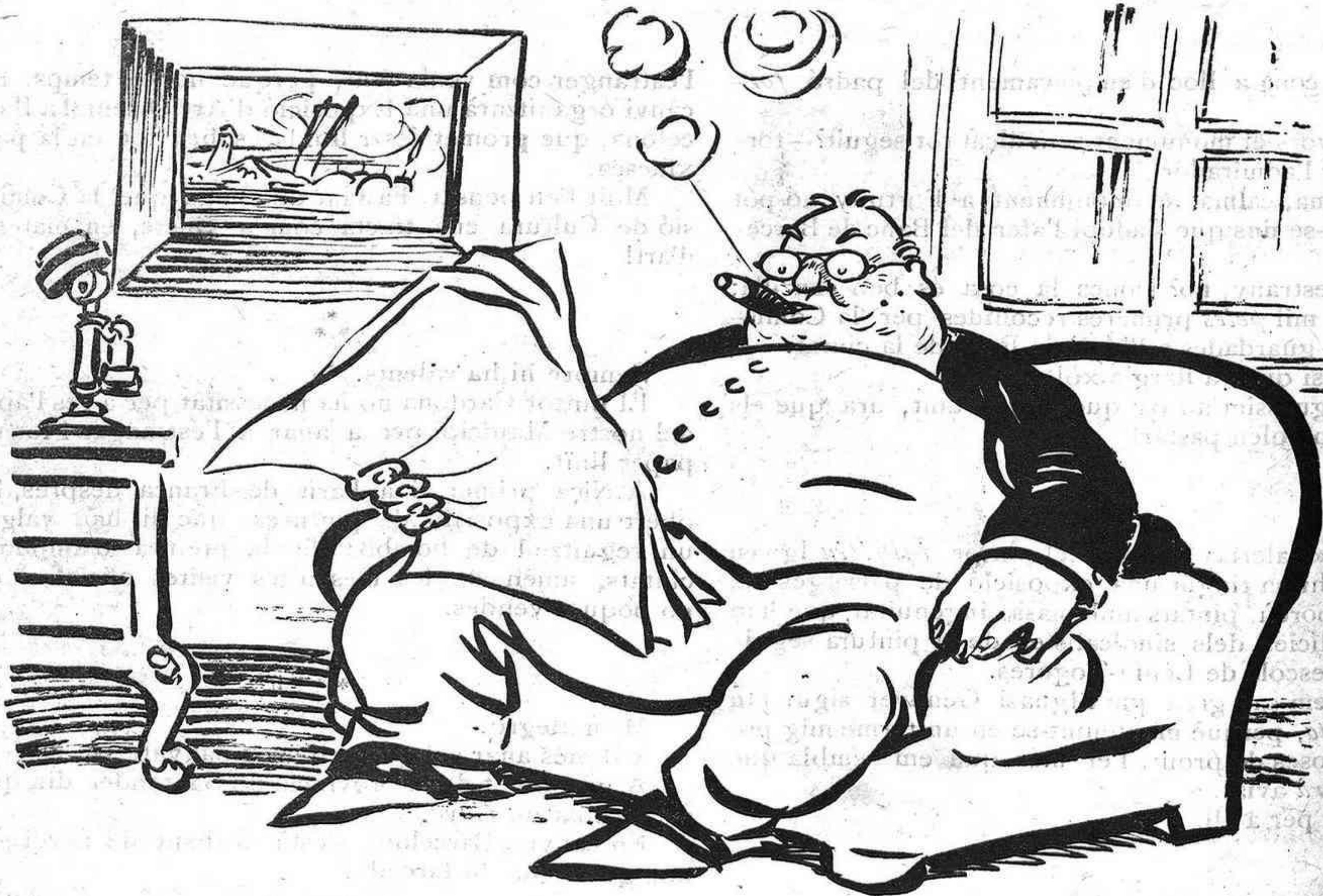
La seva ànima d'artista preclar era un tresor de bonesa.

La celebritat que conquerí amb la seva obra escultòrica era ben seva i molt ben guanyada ja que la seva immensa labor n'era abastament mereixedora.

Molts edificis públics ostenten treballs que desdiuen bastant de la nota barroerament monumental de Barcelona.

El nostre almanac s'embellí moltes vegades amb reproduccions de les seves obres.

Amb tot l'afecte d'amics i l'estima que tenim pels que valen ens condolem de la mort del gran artista.

LLEGINT LA PREMSA DE BARCELONA

—Bombes, trets, atracos, vagues. Carai carai, si que està malament això de casa nostra.

Guardiola és el nom més indicat per l'home-xifra de la Casa Gran.

Es l'home dels neguits financers i no hi ha afer que falli a les seves mans.

Però davant dels elements de la naturalesa no hi ha càlcul que hi valgui, i per això el diumenge passat, en veure's precisat a suspendre la cursa de braus, En Vidal, que és el gerent, deia tot rasant-se la *guardiola*:

—Es l'únic negoci que'm va a l'aigua.

Les notes oficials deixaven entreveure molta satisfacció al dir que el dissabte passat fou el primer en que no hi hagueren atracaments.

Però no sempre és dissabte, com ho demostren els robos i els atracaments dels demés dies.

Fins podríem dir que aquella topada de la bicicleta i de la moto fou un càstic del déu de l'art rodat.

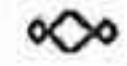
Ho sentim pels ferits, però cal no ésser temerari ni contraventor de les lleis vaguistes.

Prenguin exemple d'aquell tult del carret mecànic que voltava per la Rambla i que no surt al carrer d'ençà que l'art rodat no roda.

L'altre dia fou assistida una dona que presentava greu intoxicació, a causa d'haver-se engolit una capsa de llumins (mistos dissolts en aigua).

Ara sí que creiem en la bona qualitat dels mistos.

Arreu del món es persegueixen els que trafiquen amb els alcaloides. Són castigats quasi tots a treballs forçats. A París no hi ha mes que no n'engarjolin uns cinc cents, que no triguen a ésser substituïts. És un negoci fabulós a l'esquena dels incautes que cauen a les mans d'aquests descendents dels negrers més abominables i més despietats.

En canvi, a Barceloña, es veu com si fos la cosa més inofensiva del món. Per què?

En vista del èxit espetarrant assolit pels *Pomells de Joventut* de caràcter carcunda, ara sembla que se'n faran uns de nacionalistes republicans que seran organitzats pels elements d'Acció Catalana a tot Catalunya.

La cosa ja fora feta, sinó que En Rovira i Virgili encarregat

XAFARDERIES

—Què me'n diu de lo del terratrèmol?
—Que va ésser cosa del Govern.

VAGA DE TRAMVIES

—Recristina, i jo que no he sigut mal excursionista!

CATXEIG

—Què hi porta aquí?
—No sé si serà noi o nola.

de batejar aquest nou element de lluita no li ha trobat encara un qualificatiu prou adfícul.

La vaga dels transports ha entrat en la *dècima* setmana de la seva atzarosa existència i pel camí que porta, no fora estrany que es convertís en perpètua. La pobra Barcelona en pateix tantes de malalties cròniques socials, que no li ve d'una.

Veurem el cirurgià Portela, que ja li va dur una altra malaltia si ara li encerta el remei.

Jo crec fora un dels millors,
expulsar als vividors
que per tal de fer diners
ensibornen als obrers
i fan tornar als patrons
una colla de saions,
perquè s'unissin com cal
el treball i el capital.

Els polítics ja es preparen per a anar a estiuejar. Aprofiten els dies calitxosos per a poder anar a respirar entre la vida sana dels camps.

Molts d'ells al passar per davant d'un pagès que remena un bon pilot de fems, s'aturaran per a énsumar amb delícia les agrícoles emanacions.

—Ah!—diran —L'aire pur de la terra, que n'és de saludable!

Respostes pagades

Josep Planas: Aniran quasi tots.—Joan Pascual: Sempre ben rebut.—J. Puig. Aquest cop no ha sigut afortunat. Pensi que tot dibuixant, per a sortir de la seva qualitat d'aficionat, ha de procurar no amagar mai les mans dels personatges. Amb això es veu el llautó de l'artista.—Pixell: Aquesta secció no serveix per altra cosa que per a garbellar la col·laboració. Tot lo dolent s'escapa per entre el teixit metàlic.—Regueró: Això és un regueró de pólvora i no d'humorisme. ¡Hay que ver! Si, sí! Hi ha que veure

*las cosas que hace un chulo
más tocho que mi mulo.
Digo yo, digo yo,
que chulos de esta clase
ni el César los miró.*

—Charlot: Les seves charlotades són més transcendents que les de torín.—A. G. S. C.: Com vol que no vagi si nosaltres mai hem volgut quedar malament amb els angelets?—Noi de Tona: Impositor! Vostè no és amic de l'home que somriu. S'ha d'entrenar més per a arribar a endossar-nos-la amb queso.—V. Rafart Marí: No li publicarem perquè ja sortí a *La Campana* el 17 de Febrer. Cregui que això de que ens envii poesies publicades no ens agrada gaire. Si és fet sense mala intenció, passa; però si vostè ja ho sabia, pensi que nosaltres no badem.

Llibreria Espanyola de Antoni López • • Rambla del Mig, 20, Barcelona

TELEFONO A. 4115

PEQUEÑO

LAROUSSE

ILUSTRADO

NUEVO DICCIONARIO ENCICLOPÉDICO

5900 grabados - 200 cuadros - 102 mapas - 1528 páginas encuadernadas en tela, Ptas. 24

GABRIEL ALOMAR

LA POLITICA IDEALISTA

PROYECCIONES Y REFLEJOS DEL ALMA

Precio del tomo:

Pesetas CINCO

Dr. MASERAS RIBERA

RICARD FERRER

C. A. JORDANA

V. COMA SOLEY

Maternidad

Instrucciones para el Embarazo, Parto y Puerperio

NUEVA EDICIÓN

Un tomo:

Pesetas 6

EL VIATGE DE NOCES

Volum de 187 planes: Ptes. 4

QUATRE VENJANCES

Volum de 272 planes: Ptes. 4

LES NOIES DE MODA

NOVEL·LA

Un volum luxosament imprès
Pessetes 3

FRANCISCO J. DE LA ROSA

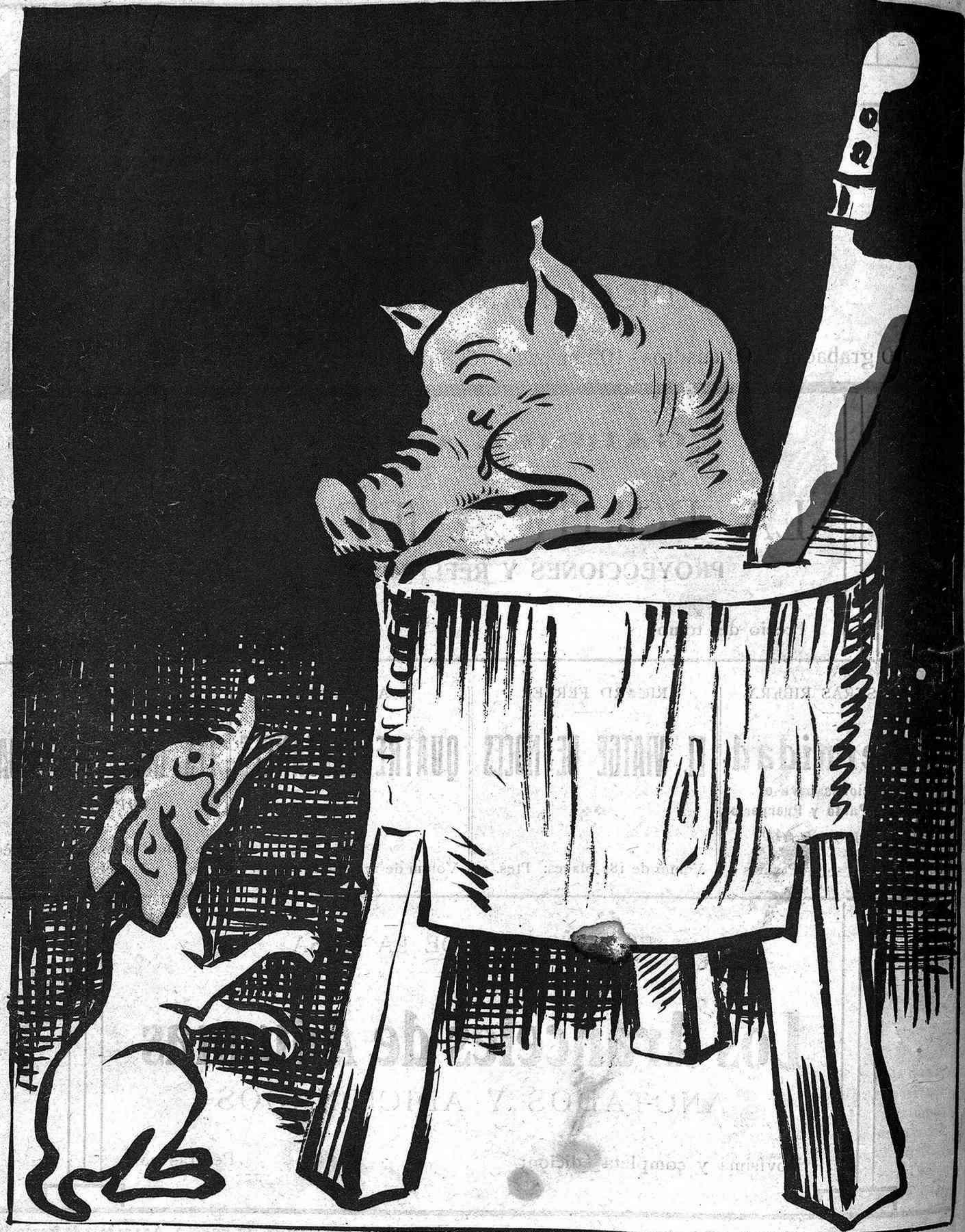
Los Aranceles de Aduanas

ANOTADOS Y ADICIONADOS

Novísima y completa edición:

Pesetas 25

NOTA.—Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, remetent l'import en lliurances del Gbr Postal o bé en segells de franqueig al llibreter Antoni López, Rambla del Mig, 20, Barcelona, la rebrà a volta de correu, franca de ports. No responen d'extravios si no's remet, ademés 30 céntims per a certificat. Als corresponsals se'ls otorguen rebalxes.

..... ?

A cada porc li arriba el seu Sant Martí